

ВПЛИВ ГЛОБАЛЬНОЇ ДИДЖІТАЛІЗАЦІЇ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ НА ПРОВЕДЕННЯ АУДИТОРСЬКИХ ПЕРЕВІРОК

Крот Ю.М., кандидат економічних наук, доцент,
Черкаський державний технологічний університет,
м. Черкаси, Україна

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-1946-8116>

У сучасному світі цифровізація бізнес-процесів має значний вплив на різноманітні аспекти діяльності підприємств, зокрема й на проведення аудиторських перевірок. Аудит, як процес перевірки фінансової звітності та інших внутрішніх бізнес-процесів компанії, в умовах швидкого розвитку цифрових технологій зазнає суттєвих змін. Ці зміни пов'язані не тільки з автоматизацією рутинних задач, але й із більш глибокою трансформацією підходів до оцінки фінансових та операційних процесів на підприємстві. Зважаючи на це обрана тема дослідження є надзвичайно актуальною та необхідною, особливо в контексті імплементації європейських практик господарювання.

Метою дослідження є проаналізувати вплив диджиталізації на процеси аудиту, дослідити можливості та виклики, що постають перед аудиторами в умовах новітніх технологій та впровадження європейських практик господарювання.

Диджиталізація бізнес-процесів передбачає інтеграцію сучасних технологій у всі етапи діяльності організації, включаючи автоматизацію обробки інформації, збереження даних та їх аналіз. Вона передбачає використання таких інструментів, як програмне забезпечення для управління підприємством (ERP-системи), платформи для електронної комунікації та обміну даними, а також новітні методи аналізу великих даних (Big Data). Як зазначає М.Б. Шлайфер у своїй роботі «Диджиталізація економіки України в умовах євро інтеграції», диджиталізація є основою для створення більш ефективних та конкурентоспроможних бізнес-структур [1].

Зі зміною технологій змінюються й методи, якими аудитори перевіряють діяльність підприємств. Використання цифрових інструментів, таких як автоматизовані системи для обробки фінансових даних, аналітичні програми та платформи для аудиторських перевірок, дозволяє значно скоротити час на обробку великих обсягів інформації. Важливими інструментами стали також

платформи для аналізу великих даних, що дають можливість аудиторам мати доступ до більшої кількості показників діяльності компанії, ніж це було можливо до ери цифровізації.

Діджиталізація значно полегшує процес збору і аналізу інформації. Використання електронних баз даних дозволяє аудиторам здійснювати моніторинг фінансових показників в режимі реального часу. У своїх дослідженнях С. В. Онешко та інші автори «Стратегія розвитку аудиту в умовах цифровізації» зазначають, що застосування цифрових технологій допомагає аудиторам ефективніше і швидше здійснювати перевірки, знижуючи людський фактор і ризики помилок [2]. Автоматизація процесів перевірки дає можливість більш точно оцінювати фінансові ризики, що є важливим елементом для аудиторів.

Особливу увагу науковці приділяють використанню алгоритмів машинного навчання та штучного інтелекту в процесах аудиту. Використання цих технологій дозволяє не лише автоматизувати рутинні завдання, а й прогнозувати можливі фінансові ризики, виявляти аномалії в даних та запобігати шахрайству. Так, Кондратюк О.М., Руденко О.В. та інші у своїй роботі «Можливості та перспективи використання штучного інтелекту в аудиті» вказують, що застосування машинного навчання допомагає не лише здійснювати перевірки більш ефективно, але й адаптуватися до нових ризиків у сфері бізнесу [3].

З одного боку, діджиталізація значно спрощує роботу аудитора, з іншого – постає ціла низка нових викликів. Одним з основних ризиків є питання безпеки даних. Оскільки більшість даних тепер зберігаються в електронному вигляді, існує загроза їхньої несанкціонованої зміни або витоку. Це зумовлює необхідність впровадження додаткових заходів щодо захисту інформації.

Іншим викликом є необхідність постійного оновлення знань аудитора. Цифровізація вимагає від фахівців не лише знання традиційних методів аудиту, а й вміння працювати з новими технологіями, такими як аналіз великих даних або алгоритми штучного інтелекту. Потрібно також враховувати правові та регуляторні аспекти. За словами Король С.Я., Ключко А.О. у своїй праці «Цифрові технології в обліку й аудиті», розвиток нових технологій може створювати проблеми у відстеженні відповідності підприємства чинному законодавству [4].

Перспективи розвитку аудиту в умовах діджиталізації пов'язані з подальшою автоматизацією процесів перевірки, використанням штучного інтелекту для більш глибокого аналізу даних, а також впровадженням блокчейн-технологій, що дозволять забезпечити

більшу прозорість та захищеність фінансових операцій. Як зазначає С.Я. Бабінська у своєму дослідженні «Технологія блокчейн у аудиті: сучасний стан та перспективи застосування», блокчейн може стати основним інструментом у майбутньому, змінюючи підходи до зберігання та перевірки фінансової інформації [5].

Впровадження нових технологій вимагатиме від аудиторів гнучкості та готовності до постійного навчання. Це також передбачає необхідність змін у підготовці кадрів для аудиторської діяльності, в тому числі інтеграцію нових навичок і знань у програми навчання для майбутніх фахівців у галузі аудиту.

Диджиталізація бізнес-процесів має значний вплив на проведення аудиторських перевірок, змінюючи як методи, так і інструменти, що використовуються в процесі перевірки. Водночас ці зміни відкривають нові можливості для підвищення ефективності і точності аудитів. Однак з появою нових технологій виникають і нові виклики, серед яких проблеми безпеки даних та необхідність постійного оновлення професійних навичок аудиторів. Враховуючи ці фактори, можна сказати, що майбутнє аудиту залежатиме від того, наскільки успішно спеціалісти адаптуються до швидко змінюваного цифрового середовища.

Література:

1. Шлайфер М.Б., Тодощук А.В. Діджиталізація економіки України в умовах Євроінтеграції. *Економіка та суспільство*. 2022. № 45. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/issue/view/45>
2. Онешко С.В., Вітер С.А., Віремейчик А.М. Стратегія розвитку аудиту в умовах цифрової економіки. *Інвестиції: практика та досвід*. 2021. № 15. С. 64-69. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2021.15.64> URL: <http://www.investplan.com.ua/?op=1&z=7543&i=9>
3. Кондратюк О.М., Руденко О.В., Чернобровкіна А.Є. Можливості та перспективи використання штучного інтелекту в аудиті. *Ефективна економіка*. 2021. № 1. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2021.1.89> URL: http://www.economy.nayka.com.ua/index.php/pdf/11_2020/68.pdf?op=1&z=8520
4. Король С.Я., Ключко А.О. Цифрові технології в обліку й аудиті. *Держава й регіони. Серія: Економіка та підприємництво*. 2020. № 1(112). DOI: <https://doi.org/10.32840/1814-1161/2020-1-29> URL: http://www.econom.stateandregions.zp.ua/journal/2020/1_2020/31.pdf
5. Бабінська С.О. Технологія блокчейн в аудиті: сучасний стан та перспективи застосування. *Економіка та суспільство*. 2022. № 36. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-36-26>